

Decreixement sostenible: beneficis ecològica i econòmicament

03/2010 - **Medi ambient i Conservació.**

L'edició mensual del “Journal of Cleaner Production”, una publicació internacional líder sobre innovació tecnològica i industrial, publica els resultats d'un estudi coordinat per Giorgos Kallis, François Schneider i Joan Martínez Alier, investigadors de l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA) de la UAB. La publicació, que inclou 15 articles de reconeguts economistes, sociòlegs i experts en medi ambient, reflecteix la idea de que un “decreixement sostenible”, per exemple una reducció equitativa de la producció i del consum, milloraria les condicions ambientals i el benestar humà.

Imatge publicitària de la Segona Conferència Internacional sobre Decreixement Econòmic, a Barcelona, del 26 al 29 de març.

L'expressió “Beyond GDP” (“Beyond Gross Domestic Product” - Més enllà del Producte Interior Brut -PIB-) està de moda a Brussel·les entre alguns funcionaris públics i polítics europeus, 40 anys després que el president de la Comissió Europea Sicco Mansholt criticés el PIB i proposés un creixement econòmic zero als països rics. L'eslògan a Brussel·les és “Una economia més verda: més enllà del PIB”. Però “Beyond GDP” no només hauria de fer referència a la creació de millors indicadors per analitzar el benestar humà, sinó anar realment més enllà de l'únic objectiu de creixement econòmic que impera als països rics.

Aquest va ser el principal motiu del projecte coordinat per l'ICTA. Reconeguts científics dels àmbits de l'economia ecològica, de la sociologia i de les ciències ambientals, la majoria dels quals va participar a la I Conferència Internacional sobre Decreixement Econòmic que es va fer a París l'abril del 2008, van ser convidats a reflexionar, en el marc de la crisi econòmica actual, sobre la possibilitat d'un “aterratge suau” en un procés de decreixement econòmic que no tingués impactes socials negatius. Entre els ecologistes, la idea de decreixement econòmic s'ha estès últimament, degut a la desil·lusió causada pels resultats de la cimera del clima de Copenhaguen, al desembre del 2009, i perquè consideren que si l'economia continua creixent al ritme actual, únicament amb les millores de les tecnologies ambientals no s'evitarà ni el canvi climàtic ni la pèrdua de biodiversitat. Però hi ha preocupació sobre els impactes que el decreixement econòmic podria tenir sobre la desocupació i la pobresa.

Investigadors de diferents àmbits consideren que el decreixement econòmic no només és desitjable, també inevitable, com l'economista Nicholas Georgescu-Roegen va dir als anys 70. L'economia no pot créixer indefinidament en un planeta finit. El creixement del finançament i els deutes amaguen aquest fet bàsic. La incapacitat de l'economia real per mantenir unes expectatives irrealment de creixement es fa palesa en temps de crisi. La qüestió és, aleshores, com gestionar suaument i de manera equitativa per a la societat el procés de decreixement i la transició cap a una “foto fixa”, on l'economia en conjunt no creixi ni es redueixi.

En aquest volum del “Journal of Cleaner Production”, amb 15 articles, s'han realitzat diverses propostes que van des d'exploracions teòriques sobre reformes de la seguretat social, els sistemes de pensions i la reducció d'hores de feina, fins a crides més radicals en els canvis de les estructures econòmiques i polítiques; i es proposen també mesures concretes per a la reducció del consum, com ara els edificis d'habitatges amb equipaments compartits. En conjunt, els quinze articles presentats en aquest volum ofereixen una imatge completa del ric debat científic sobre el que seria desitjable per a un possible decreixement econòmic socialment sostenible, i obre un nou ventall de qüestions per investigar en el futur.

L'estudi ha estat publicat al mateix temps que té lloc la Segona Conferència Internacional sobre Decreixement Econòmic, a Barcelona, del 26 al 29 de març, organitzat per l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals de la UAB, l'organització Research & Degrowth i Ecologistas en Acción, i amb el suport financer de diverses Fundacions, del Ministeri de Ciència i de la Generalitat de Catalunya. Unes 400 persones del món acadèmic i de la societat civil participaran en aquesta conferència que és un esdeveniment de referència per a la difusió de la idea del decreixement sostenible. [Més informació](#)

Giorgos Kallis

Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals

"Growth, Recession or Degrowth for Sustainability and Equity?". Giorgos Kallis, Francois Schneider and Joan Martínez-Alier. Journal of Cleaner Production. Volume 18, Issue 6, Pages 511-606 (April 2010).